

PROGRAM WYCHOWAWCZY

na rok szkolny 2010/11

**ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH NR 1
W BIAŁEJ PODLASKIEJ**

„Celem [...] szkół jest nie tylko rozwijanie umysłów za pomocą nauk i umiejętności, lecz przede wszystkim – uszlachetnianie serc i dusz.”

Stanisław Konarski

Program wychowawczy szkoły został opracowany w oparciu o następujące akty prawne:

- a. Konstytucja R.P. z dnia 2. IV. 1997 r./ Dz. U. nr 78, poz. 483/ ;
- b. Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7. IX. 1991 r./ DZ. U. nr 95, poz. 42 ze zmianami: z dnia 16. V. 1996 r./ Dz. U. nr 67, poz. 329/;
- c. Program polityki prorodzinnej przygotowany przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa, powołany przez Prezesa Rady Ministrów – przyjęty 17. XI. 1998 r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów.
- d. Statut szkoły.
- e. Konwencja Praw Dziecka.

Cele programu wychowawczego :

1. Najważniejszym elementem systemu wychowawczego jest cierpliwa, systematyczna, odpowiedzialna praca nauczyciela z uczniami.
2. Nadrzędnym obowiązkiem ucznia i nauczyciela jest praca nad własnym charakterem, osobowością i wzbogacanie wiedzy merytorycznej poprzez :
  - a. budowanie własnej tożsamości,
  - b. rozwój duchowy, moralny i intelektualny,
  - c. rozwijanie kultury osobistej,

- d. kształcenie woli,
  - e. ukierunkowanie uczuć i emocji,
  - f. właściwe stosunki międzyludzkie,
  - g. akceptację i tolerancję dla cudzej odmienności,
  - h. dbałość o sprawność fizyczną i zdrowie.
3. Partnerami w codziennym realizowaniu wyznaczonych celów są nauczyciele, uczniowie, rodzice.

Wartości wynikające z programu wychowawczego:

- 1 Kształtowanie postawy patriotycznej (tradycji narodowej, regionalnej i szkolnej)
  - a) poszanowanie symboliki narodowej
  - b) kultywowanie świąt i rocznic narodowych
  - c) kult bohaterów narodowych
  - d) poszanowanie dóbr kultury narodowej, regionu
  - e) poznanie historii regionu, miasta, szkoły
2. Kształtowanie postaw obywatelskich
  - a) Poznanie i przestrzeganie praw i obowiązków obywatelskich,
  - b) Przygotowanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa,
  - c) Uczenie tolerancji zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Obywateli
3. Wychowanie w poszanowaniu zasad moralnych
4. Wychowanie człowieka w wysokiej kulturze
5. Kształtowanie zdrowego stylu życia
  - a. higiena osobista ucznia
  - b. zdrowe odżywianie
  - c. dbałość o prawidłowy rozwój psychologiczny
  - d. uczestnictwo w szeroko pojętej kulturze fizycznej
  - e. przeciwdziałanie uzależnieniom
  - f. dbałość o środowisko naturalne i estetykę otoczenia
6. Przygotowanie do samokształcenia i rozwijania osobowości

L.p.	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	EFEKTY WYNIKAJĄCE Z REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ
1.	Poznanie historii szkoły i regionu	a. uroczystość poświęcona patronowi szkoły, b. lekcje wychowawcze, c. lekcje muzealne, d. spotkania z przedstawicielami środowiska lokalnego, e. konkursy.	<ul style="list-style-type: none"> - zna imię szkoły, - rozpoznaje sztandar szkoły i oddaje mu należny szacunek, - zna podstawowe fakty z historii Białej Podlaskiej oraz potrafi wskazać miejsce pamięci narodowej, - umie wymienić i zlokalizować zabytki kultury regionalnej, - szanuje i rozumie znaczenie tradycji narodowych i regionalnych, - ma poczucie tożsamości narodowej i realizuje je uczestnicząc w uroczystościach narodowych, szkolnych i regionalnych.
2.	Budowanie prawidłowej atmosfery w zespołach klasowych	a. spotkania klasowe i uroczystości: <ul style="list-style-type: none"> - ogniska, - wycieczki, - wyjścia do kina, - urodziny, b. przedstawianie osiągnięć klasy na forum szkoły : <ul style="list-style-type: none"> - wystawy, - koncerty, - zawody sportowe, - konkursy, - olimpiady, c. pomoc koleżeńska w nauce i problemach codziennych	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi komunikować się we właściwy sposób z rówieśnikami, - umie współdziałać w zespole klasowym, podejmuje prace grupowe, - zauważa potrzebę udzielania pomocy w nauce, wsparcia słabszym, potrzebującym i krzywdzonym.

3.	<p>Udzielanie uczniom pomocy w okresie adaptacji w nowym środowisku szkolnym</p>	<p>a. zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla klas pierwszych przy udziale pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, b. apel dla klas starszych przypominający o konieczności opieki nad młodszymi, c. godziny do dyspozycji wychowawcy, dyżury nauczycieli i wychowawców, d. indywidualne spotkania, terapia dla osób mających problemy z adaptacją</p>	<p>- czuje się bezpieczny w nowym środowisku szkolnym, - uczniowie klas starszych czują się odpowiedzialni za młodszymi kolegów i koleżanki.</p>
4.	<p>Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych</p>	<p>a. uroczystości państwowe, regionalne, szkolne, b. godziny do dyspozycji wychowawcy: - poznawanie symboli narodowych, c. wycieczki do: - miejsc pamięci narodowej, muzeum - uczenie szacunku dla tradycji, przeszłości.</p>	<p>- zna uroczystości państwowe, - umie określić i rozróżnić symbole narodowe, - wskaże miejsca pamięci narodowej w swoim mieście, - okazuje szacunek dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły.</p>
5.	<p>Rozwijanie samorządności uczniów i przygotowywanie do życia w społeczeństwie demokratycznym</p>	<p>a. aktywna praca samorządu uczniowskiego na terenie szkoły i internatu, b. nauczanie procedur demokratycznych, c. przygotowanie do korzystania z prawa i przestrzegania go, d. uczenie przyjmowania</p>	<p>- rozumie i potrafi wyjaśnić pojęcie: samorządność i demokracja, - zna podstawowe akty prawne (Konstytucję RP, Kartę Praw Człowieka, Deklarację Praw Dziecka), - zna nazwy instytucji sprawujących władzę, - zna procedury demokratycznych wyborów, - jako członek samorządu uczniowskiego zna jego zadania i wprowadza je w życie społeczności szkolnej,</p>

		obowiązków i ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane wybory.	- umie podjąć się obowiązków i ponosić za nie odpowiedzialność.
6.	Praca nad dyscypliną i kulturą osobistą ucznia	<p>a. zapoznanie uczniów i rodziców ze statutem szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawami i obowiązkami, - nagrodami i karami, - system oceniania, <p>b. praca wychowawcy nad poprawą dyscypliny w klasie, konsekwencja w postępowaniu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia na temat: prawidłowych form zachowania się, - kultury osobistej, - higieny osobistej (strój, makijaż), - czystości mowy ojczystej, <p>c. wartości słów : dziękuję, przepraszam, proszę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje właściwe zasady zachowania się w miejscach publicznych, - zna i stosuje zasady savoir-vivre - uczestniczy w imprezach kulturalnych, - dba o kulturę słowa - używa słów grzecznościowych, - zwalcza wulgaryzmy, - dba o higienę osobistą jest odpowiedzialny za wypowiedziane słowa, - regularnie wykonuje swoje obowiązki, - prezentuje wysoka kulturę osobistą.
7.	Wychowywanie do pracy zaangażowanej i twórczej	<p>a. prowadzenie kół zainteresowań artystycznych,</p> <p>b. prezentowanie osiągnięć na forum szkoły i poza nią poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wystawy, - pokazy, - występy, - informacje w prasie, - stronę internetową, - gazetki szkolne, - konkursy. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zajęciach kół zainteresowań artystycznych, - chętnie występuje na imprezach szkolnych, - pracuje w redagowaniu gazetek szkolnych i pozaszkolnych, - umie korzystać z różnych źródeł informacji, - prezentuje swoje osiągnięcia w szkole i poza nią.
8.	Praca nad uwrażliwieniem na	a. organizowanie pomocy ludziom będącym w potrzebie:	- umie współdziałać i zrozumieć potrzeby drugiego człowieka,

	potrzeby innych	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc koleżeńska w nauce, - pomoc sąsiedzka, - kwesty (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy), fundacje, b. kształtowanie właściwych zachowań wobec ludzi chorych, ubogich, uczenie tolerancji, życzliwości, c. współpraca z Domem Dziecka i Domem Pomocy Społecznej, Schroniskiem „Azyl”. 	<ul style="list-style-type: none"> - szanuje innych ludzi i jest wrażliwy na ich problemy, - chętnie udziela pomocy koleżeńskiej w nauce, - rozumie znaczenie słów : tolerancja, życzliwość i kieruje się tym w życiu, - angażuje się w realizację akcji na rzecz potrzebujących.
9.	Działanie zmierzające do przestrzegania przez uczniów regulaminów szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> a. informowanie na bieżąco o zarządzeniach władz szkolnych, b. przeprowadzanie lekcji wychowawczych i konkursu na temat znajomości statutu szkoły, konsekwentne egzekwowanie przestrzegania przez uczniów szkolnego prawa, c. wprowadzenie punktowego systemu oceniania zachowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna statut szkoły, - zna i przestrzega praw i obowiązków ucznia wynikających ze Statutu, - konsekwentnie przestrzega wszystkich zarządzeń dyrektora szkoły, - uczeń i rodzice znają zasady punktowego oceniania zachowania.
10.	Życie w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> a. prowadzenie zajęć z przedmiotu „wychowanie do życia w rodzinie”, b. zajęcia na temat: <ul style="list-style-type: none"> - istoty pełnionych ról społecznych w przyszłości, - rodziny jako grupy społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i rozumie znaczenie rodziny w życiu człowieka, - rozróżnia zjawiska korzystne i niekorzystne dla funkcjonowania rodziny, - rozumie i akceptuje prawa i obowiązki rodziców i dzieci, - ma wyrobiony szacunek dla wartości i tradycji przekazywanych w rodzinie, - posiada wiedzę na temat swojej przyszłej roli w rodzinie

		<ul style="list-style-type: none"> - roli matki i ojca, - znaczenia przyjaźni i miłości w małżeństwie i rodzinie, - rozwoju biologicznego, psychologicznego i społecznego człowieka. 	<p>jako grupie społecznej, roli matki i ojca, rozumie znaczenie przyjaźni i miłości w małżeństwie i rodzinie</p>
11.	Wychowanie prozdrowotne	<p>a. pogadanki dla uczniów i rodziców na temat :</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowego odżywiania, - higieny osobistej, - zapobiegania chorobom (np. bulimii, anoreksji), - profilaktyki uzależnień, - udział uczniów w programach prozdrowotnych, np. Recepta na zdrowie, Zdrowe odżywianie, zdrowy styl życia, - kurs dotyczący pierwszej pomocy przedmedycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady zdrowego odżywiania, - zna zasady higieny osobistej, - zna etapy dojrzewania młodzieży - zna choroby typu bulimia i anoreksja i ich niebezpieczeństwo dla życia, - ma wiedzę na temat uzależnień i płynących z ich strony zagrożeń, - zdaje sobie sprawę z konieczności dbania o własne zdrowie, - rozwija swoje predyspozycje w zakresie dyscyplin sportowych w celu kształtowania sprawności fizycznej.
12.	Nauka poruszania się w świecie norm, praw, przepisów i zasad współżycia społecznego	<p>a. spotkania ze specjalistami z dziedziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawa, - etyki, - religii, <p>b. prowadzenie dyskusji i wykładów na temat :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachowań asertywnych, - rozwiązywania konfliktów, - wypracowania norm i zasad współżycia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna normy i zasady kierujące życiem człowieka, - zna poprawne zasady współżycia w zespole klasowym i społeczności szkolnej, - potrafi rozwiązać konflikty rówieśnicze bez użycia zachowań agresywnych, - ma poczucie bezpieczeństwa w społeczności szkolnej, - uczeń i nauczyciele zostali zapoznani z procedurami zapewniającymi bezpieczny pobyt w szkole.

		<ul style="list-style-type: none"> - savoir-vivre, - zachowania się w miejscach publicznych, c. uczenie świadomego podejmowania decyzji, zajęcia na temat komunikacji interpersonalnej, d. podejmowanie szybkich i trafnych działań interwencyjnych w sytuacjach zagrażających uczniom.. 	
13.	Przygotowanie uczniów do wyboru dalszego kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> a. prowadzenie lekcji zawodoznawczych, b. spotkania z przedstawicielami różnych zawodów , c. wycieczki do zakładów pracy i instytucji, spotkania z nauczycielami i studentami wyższych uczelni, d. warsztaty zawodoznawcze prowadzone przez psychologów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej na temat : „Kim chciałbyś zostać ?”, e. umieszczanie w gablocie aktualnych informacji o kierunkach studiów i szkół ponadgimnazjalnych, f. nauka pisania życiorysów, podań itp. g. udział w dniach otwartych uczelni. 	<ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość powagi decyzji dotyczącej wyboru przyszłego zawodu, - rozumie, że podejmując decyzję o wyborze dalszego kształcenia bierze odpowiedzialność za własne życie, - chętnie studiuje i ubogaca wiedzę na temat możliwości dalszego kształcenia na terenie miasta i poza nim, - umie podzielić się wiedzą z różnych źródeł na temat różnych rodzajów szkół i zawodów z rówieśnikami, - Chętnie korzysta z informatorów dostępnych w bibliotece szkolnej, - umie napisać życiorys, podanie itp.

14.	Umożliwianie uczniom poznawania siebie i zaspokajania potrzeby samorealizacji	<p>a. realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych,</p> <p>b. spotkania z psychologiem,</p> <p>c. kierowanie uczniów na badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,</p> <p>d. prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami,</p> <p>e. tworzenie sytuacji, w których uczeń może zastanowić się nad systemem wartości, sensem życia, rolą jaką pełni w swoim życiu indywidualnym i społecznym.</p> <p>f. powierzanie uczniom zadań, do których mają predyspozycje i które lubią robić,</p> <p>g. prezentacja na forum szkoły prac, osiągnięć uczniów „pasjonatów”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje własne zdolności i umie wykorzystać je do samorealizacji, - chętnie uczestniczy w zajęciach kół zainteresowań, - potrafi określić rolę jaką pełni w swoim życiu indywidualnym i społecznym, - chętnie przyjmuje zadanie do realizacji, do których ma predyspozycje i które lubi wykonywać, - rozpoznaje własne zdolności i umie wykorzystać je do samorealizacji.
15.	Kształtowanie postaw proekologicznych	<p>a. zorganizowanie akcji „Sprzątanie świata”,</p> <p>b. działanie na rzecz zwierząt,</p> <p>c. imprezy z okazji „Święta Ziemi”,</p> <p>d. organizowanie wycieczek,</p> <p>e. współpraca z instytucjami zajmującymi się ochroną środowiska,</p> <p>f. Alert ekologiczny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdaje sobie sprawę z zanieczyszczenia lokalnego środowiska i wie jakie działania należy podjąć aby temu zapobiec, - rozumie potrzebę ochrony środowiska i chętnie uczestniczy w działaniach podejmowanych na rzecz środowiska naturalnego i zwierząt, - zna instytucje zajmujące się ochroną środowiska i chętnie angażuje się we współpracy z nimi - chętnie uczestniczy i angażuje się w realizacji zadań edukacji ekologicznej

16.	Kształtowanie pozytywnej samooceny i poczucia tożsamości	<p>a. ćwiczenia umożliwiające poznanie i akceptację samego siebie,</p> <p>b. uczenie pozytywnego myślenia,</p> <p>c. tworzenie sytuacji, w której uczeń może odpowiedzieć sobie na pytanie : „kim jestem” – jako człowiek, członek rodziny, uczeń, kolega, mieszkaniec miejscowości, kraju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie własnej wartości i adekwatna samoocenę, - potrafi być samokrytyczny, - umie obiektywnie ocenić swoje postępowanie, - potrafi współdziałać z ludźmi i rozumie potrzeby drugiego człowieka, - ma świadomość swoich uzdolnień, - wyraża bez lęku swoje emocje, - panuje nad swoimi zachowaniami wywołanymi emocjami aby nie krzywdzić innych, - akceptuje siebie, - dąży do samodzielności, <p>jest odpowiedzialny za swoje postępowanie.</p>
17.	Zapewnienie opieki materialnej i zapobieganie niekorzystnym zjawiskom opiekuńczo – wychowawczym	<p>a. opracowanie i realizacja programu profilaktycznego szkoły,</p> <p>b. diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie wychowania i działań opiekuńczych,</p> <p>c. pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej poprzez :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapomogi, stypendia szkolne, - obiady, - zasiłki losowe, - pomoc rzeczową, - pomoc w zakresie usamodzielniania się wychowanków Domów Dziecka i rodzin zastępczych, - zapewnienie miejsc w internacie, - organizacja pomocy w nauce i rehabilitacji dzieciom chorym, 	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie bezpieczeństwa i dobrze czuje się w społeczności szkolnej, - prawidłowo realizuje obowiązek szkolny i przestrzega regulaminu szkoły, - nie wchodzi w kolizje z prawem nie angażując się w działalność grup przestępczych.

		<p>d. podjęcie działań mających na celu zahamowanie spadku frekwencji,</p> <p>e. zwrócenie uwagi na uczniów z oceną nieodpowiednią z zachowania.</p>	
18.	Współpraca z rodzicami	<p>a. zebrania ogólne i klasowe,</p> <p>b. zapoznanie rodziców ze statutem szkoły, programami wychowawczymi i systemami oceniania,</p> <p>c. posiedzenia Rady Pedagogicznej z udziałem rodziców,</p> <p>d. pedagogizacja rodziców i rozmowy indywidualne zgodnie z potrzebami.</p> <p>e. Pedagogizacja rodziców dotycząca uzależnień od komputera i środków medialnych.</p>	<p>- rodzice znają treść takich dokumentów szkolnych jak Statut Szkoły, program wychowawczy i profilaktyczny, przedmiotowe systemy oceniania itp.,</p> <p>- uczestniczą aktywnie w życiu szkoły i w procesie wychowywania, współpracują z wychowawcami celem rozwiązywania problemów dotyczących ich dzieci.</p>
19	Poprawa relacji wychowawca – uczeń.	Warsztaty psychologiczne dla nauczycieli prowadzone przez psychologa z PPP.	<p>-możliwość lepszego porozumienia z uczniami,</p> <p>-adekwatne reagowania na sytuacje problemowe;</p> <p>-zwiększenie umiejętności wychowawczych.</p>